

Volumul II, Numărul 2 / 2000

ISSN 1454-9980

Editorial.

Interculturalitate – între etnocentrism și globalizare

(pag. 1)

Dumitru ZAIȚ

Volume II, Issue 1 (2) / 2000

**Cross-cultural
Management
Journal**

INTERCULTURALITATE

- ÎNTRE ETNOCENTRISM ȘI GLOBALIZARE -

Două tendințe opuse încadrează apariția și evoluția Managementului intercultural. Prima reflectă tensiunile ce se produc prin încercările de demarcare netă a diferențierilor culturale dintre națiuni, țări, regiuni și colectivități etnice, sociale, politice sau economice delimitate prin evoluție istorică sau evenimente succesive care le-au particularizat, aducându-le pe poziții mai mult sau mai puțin favorabile. A doua se manifestă prin extensia planetară a piețelor financiare, afacerilor, politicilor economice și zonelor de influență.

Managementul intercultural nu realizează concilierea acestor tendințe. El oferă un suport conceptual și metodologic prin care să se poată ajunge la înțelegerea subtilităților comunicării între zone determinate cultural, social, economic și chiar politic pentru a susține sensul pragmatic al acțiunilor din afaceri și nu numai. Astfel s-ar putea depăși dificultățile cu care se confruntă oamenii de afaceri, investitorii, întreprinderile și chiar țările aflate în faze mai puțin avansate de dezvoltare sau care inițiază acțiuni pentru a intra în circuitul economic mondial și a realiza mai rapid progrese. Specificitatea zonală sau de grup, caracterizată printr-un anumit totemism cultural, fie el și modern, susține un tip de evoluție oarecum închisă dacă nu se raportează la elemente concurente semnificative. Etnocentrismul, chiar dacă nu se întoarce abisal spre închiderea originară, limitează posibilitățile raportării la elemente de referință caracterizând sistemul mondial în ansamblu sau prin componentele sale cele mai evolute din punct de vedere economic și social. El poate însă reprezenta un factor de incitare în măsura în care elementele de specificitate "locală" se oferă ca suport al comunicării cu zone sau grupuri culturale diferite, cu alte "lumi".

Globalizarea, ea însăși, nu este sau nu poate fi acceptată ca o negare a specificităților culturale "locale" (naționale, regionale sau de grup) ci ca o expansiune tot mai amplă a unui mod mai eficient de a produce sau de a consuma, ca asumare conștientizată a unor standarde de existență mai ridicate. Utilitarismul, dominat de rațiuni pragmatice, nu poate induce ierarhii sau ordonări decât în cadrul unor dominante culturale specifice, caracterizate prin simboluri, semnificații sau norme comportamentale diferite. Într-un asemenea mod de a privi și accepta lucrurile, rațiunea culturală, bazată pe elemente simbolice, pe semnificații, totemuri sau tabuuri, apare complementară rațiunii pragmatice, utilitariste, prin care omul devine o ființă ce conștientizează nevoia de ameliorare continuă a condițiilor propriei existențe.

Etnocentrismului i s-ar putea imputa intenția extremă de a "împrăștia" Universul în entități cvasi-autonome sau autonome care ar risca să devină, fiecare în parte, puncte infime, neidentificabile tocmai din cauza numărului lor prea mare și a diversității lor nemărginite. Globalizarea ar putea fi acuzată de expansiuni monopoliste prin care s-ar putea ajunge la dictat în crearea sau impunerea ierarhiilor la nivel planetar. Vom găsi mereu argumente pentru a afirma sau nega una sau alta din aceste două tendințe divergente. Managementul intercultural nu face politica grupurilor care susțin etnocentrismul sau globalizarea. El trebuie plasat pe o poziție a construcției unei civilizații în care sensurile acțiunilor să poată fi precizate fără echivocuri, în care îndoiala să fie înlocuită de încrederea bazată pe buna înțelegere a mesajelor emise și receptate în orice acțiune managerială.

Prof.dr. Dumitru Zaiț